

Jong Talent

Het talentenspel voor tieners

Steeds meer jongeren hebben last van leerproblemen, boosheid of frustratie, en ouders tasten vaak in het duister naar de reden. Het spel Jong Talent kan veel duidelijk maken, zegt kinder- en onderwijspecialist Ofkje Teekens. Bovendien krijgt het kind meer zelfvertrouwen en inzicht in zichzelf.

Ofkje Teeken : 'Er zijn veel dolende kinderen en mensen die wel op weg zijn, maar bij god niet weten waarnaar toe. Jong Talent voorziet in een grote behoefte om in deze toch complexe tijd te kunnen zien wat je waard bent. Ik heb letterlijk gedacht toen ik zelf de opleiding voor Talentencoach volgde: dit spel is ideaal voor mensen van een jaar of vijftien. Als ik het toen had kunnen doen, had ik veel meer begrepen van de puberteit en mezelf. Je bent als tiener zoekende: wie ben ik? Wat wil ik? Daarom heb ik samen met Willem Glaudemans en Willem Hanhart Jong Talent ontwikkeld. Hiermee krijg je inzicht in je gezinspositie, net als in de dingen die je leuk vindt en waar je goed in bent. Je begrijpt jezelf beter en krijgt een positiever gevoel over jezelf. Ook maakt het duidelijk dat een talent, iets wat van j ou is, uniek is in plaats van een vanzelfsprekendheid. Zet bijvoorbeeld eens een stel onderzoekers bij elkaar. Die hebben veel dingen gemeen; ze zijn nieuwsgierig en meestal niet echt sociaal. Toch is geen enkele onderzoeker hetzelfde. Dat maakt Jong Talent duidelijk. Het gaat om wat jij in huis hebt en dat geeft je houvast. Gaandeweg het spel wordt steeds dui-

delijker wat je op aarde komt doen, wat je missie is. Geluk staat voor dat je kunt doen waar je echt goed in bent.'

Met en zonder ouders

'Het traject van het spel duurt vier weken, waarin vier bijeenkomsten plaatsvinden. Het eerste gesprek bestaat uit een intake, waarbij we kijken naar de gezinssituatie, of een kind goed slaapt en eet, hoe het op school gaat, welke hobby's hij heeft. Een deel van de intake is samen met de ouders, een deel met het kind alleen. Kinderen durven zonder hun ouders erbij meer te vertellen, zoals over een vader die nooit luistert of een moeder die weinig tijd heeft. Tijdens de twee tussenliggende sessies speel ik het spel met het kind en het eindgesprek is weer gezamenlijk.

Jong Talent bestaat uit zeventig talentenkaarten die verwijzen naar archetypen als de krijger, herbergier, bouwer, sjamaan, magi er, beschermer en verteller. Het kind kiest er zes uit. Hij heeft er uiteraard veel meer in huis, maar het leven is te kort om van al die talenten werk te maken. Zo heeft iedereen wel een sloper in zich, maar niet iedereen heeft de behoefte alles eerst af te breken om vervolgens opnieuw te beginnen. Dat heeft ook met daadkracht te maken. Of: veel mensen vinden sporten leuk, maar niet iedereen heeft de ambitie topsporter te worden. De keuze helpt om te focussen en vervolgens wordt het kind zich bewust van  lle zes de talenten, waarbij ik het uitnodig om ook eventuele onaangesproken talenten aan te boren. Als je altijd maar met één ding bezig bent, ontnem je jezelf iets en gaat er iets zeuren. Dat veroorzaakt onrust. Als je Jong Talent speelt, is dat een aanzet naar een manier van leven.' >>

Wie is Ofkje Teekens?

Ofkje Teekens (1960) stond als lerares Nederlands tien jaar voor de klas. Sinds vijftien jaar heeft ze haar eigen instituut in Den Haag. Ze werkte als docent en remedial teacher en heeft zich verder ontwikkeld als kinder- en onderwijspecialist, talenten- en wandelcoach en faalangstdeskundige. Ook heeft zij een tiental boekjes over grammatica en spelling geschreven. Daarnaast volgde ze de opleiding tot Talentencoach en vorig jaar bracht zij samen met Willem Glaudemans en Willem Hanhart het spel Jong Talent uit.

'Een eik wordt nooit een den...'

Levensmissie

'Naast de zes talentenkaarten kiest een kind twee helpers. Dat kunnen familieleden zijn, vrienden of zelfs knuffels of huisdieren. Daarna maakt hij een keuze uit groei-kaartjes, themakaartjes en locatiekaartjes. Een voorbeeld van een groethema is vertrouwen. Zo'n thema diep je verder uit. Wat is vertrouwen? Waar speelt dat voor jou, is dat op school, op de vereniging of juist thuis? Welk talent kan je helpen meer vertrouwen te krijgen? Je leert om je eigen problemen op te lossen door je bewust te worden van de *tools* die je in huis hebt. Dat is heel bevredigend. Door met een kind in gesprek te gaan, kom je steeds meer over

Als je als kind je talenten al kent, kun je daar je leven lang lol van hebben

hem te weten. Je ontdekt waarmee hij worstelt, maar vooral ook wat zijn kwaliteiten zijn. Kinderen die thuis veel moeten onderhandelen met hun ouders kiezen vaak voor de krijger. En sommige archetypen hebben voor een kind en zijn omgeving een negatieve betekenis gekregen. Als coach probeer je dat weer in zijn oorspronkelijke vorm terug te krijgen door erover te praten. Neem de nar. Die kan zich laten zien als een soort clown. Dat kan voor een kind een bepaalde houding zijn, een pantser, terwijl het in wezen gewoon een heel vrolijk kind is. Of het meisje dat continu geschorst werd op school. Het bleek dat zij niet kon wen-

nen en zichzelf voor haar gevoel waar moest maken. We zijn teruggegaan naar de basis door te kijken naar wat zij in huis heeft en ze ontdekte dat ze dat geschreeuw eigenlijk helemaal niet nodig heeft.

Soms kiezen kinderen voor een archetype dat je in eerste instantie niet verwacht. Toch is dat talent wel zeker aanwezig. Die passie komt er dan alleen niet uit, is ergens geblokkeerd. Kinderen kiezen, onbewust, altijd voor dat wat ze aanspreekt of iets voor ze betekent. Ook een ziekte als anorexia kan door het spel bespreekbaar gemaakt worden. Het probleem wordt daarmee niet opgelost, maar het spel kan

wel een goede schakel zijn naar een vervoltraject.'

Verwachtingen

'Het nagesprek met de ouders is vaak doorslaggevend, want ook zij moeten er iets mee doen. Ouders zitten soms zo bovenop hun kind, zijn zo vol van verwachtingen. Dat is zonde. Natuurlijk kan het moeilijk zijn om in te zien dat je kind dat gymnasium doet helemaal niet geïnteresseerd is in wetenschap en juist een totaal andere opleiding wil volgen. Ik hoor ouders vaak over: 'Ik zou zo graag dit, ik zou zo graag dat...'. Dan maak ik duidelijk dat het veel belangrijker is dat hun kind mag zijn wie

het is, dat het daar gelukkig van wordt. Sommige ouders zijn nogal gefixeerd op wat er uitkomt, maar mij gaat het om het proces. En dat het kind uiteindelijk door zijn passie zijn droomwens formuleert. Er is geen conclusie, niets staat vast.

Laatst speelde ik Jong Talent met een kind dat gek is op muziek en graag dj wil worden. Hij moet van zijn ouders piano spelen, maar zal nooit een noot kunnen lezen omdat hij dyslectisch is. Een eik wordt nóóit een den! Laat hem toch op zijn eigen manier met muziek bezig zijn! Je weg wordt gekleurd door het leven. Gisteren heb ik wel drie keer dezelfde zin uitgesproken: 'Als u nou drie stappen achteruit doet, dan kan uw kind twee stappen vooruit doen...'. De mooiste dingen die ik ermee bereikt heb? Herenigingen met ouders, als een kind bijvoorbeeld al een jaar geen contact meer heeft gehad met zijn vader, kinderen weer op de rit krijgen, en verbazing van de ouders als ze zien dat hun kind weer blij is en zijn kracht heeft teruggevonden. Pubers die na het spelen van het spel eindelijk het idee hebben dat ze worden gehoord. Dat is prachtig!

Voor alle typen kinderen

'Jong Talent is multi-inzetbaar en geschikt voor alle kinderen van elf tot achttien. Van autistische kinderen, niks-mee-aan-de-hand-kinderen, heftige pubers, kinderen met leerproblemen, concentratiestoornissen of eetproblemen, kinderen die net een ouder verloren hebben tot jongeren die niet goed weten welke opleiding ze het beste kunnen gaan volgen. De een komt voor iets simpels, bij de ander gaat het toch wel verder. En soms ontdek je dat er meer aan de hand is en moet je doorverwijzen.

Maar andersom kan een kind met faalangst zóveel aan het spel hebben, dat een faalangsttraining niet meer nodig is.

We hebben erover getwijfeld of we het niet ook met jongere kinderen moesten spelen. Maar dit is een leeftijdscategorie waarin kinderen zich bewust worden van zichzelf. Het besef dat je zelf keuzes kunt maken komt pas vanaf tien, elf jaar. Dan kennen ze ook woorden als magiër en sjamaan. Vanaf achttien jaar speel je het gewone Talentenspel om te ontdekken wat je missie is. Ik heb Jong Talent uitgeprobeerd met volwassenen, maar dat kan soms veel emoties oproepen. Twee mensen raakten erg van streek. Dat komt doordat ik werk met imaginaties en in gesprek gaan met jezelf. Daarbij ga je automatisch terug naar je jeugd. Er kan van alles loskomen met betrekking tot wat er ooit is gebeurd; een heel andere problematiek dus. Daarvoor heb je hele goede begeleiding nodig, meer dan wat je in de opleiding tot Jong Talentencoach leert.'

Uitvallers

'Op dit moment heb ik contact met mbo-scholen. Omdat er zoveel uitvallers zijn binnen dit onderwijs wordt er 32,6 miljoen aan subsidies vrijgemaakt voor talentenontwikkeling. Sommige mbo-leerlingen zijn al drie keer van opleiding gewisseld, alleen doordat ze verkeerde keuzes maken. Dat kost niet alleen de ouders en de gemeenschap veel geld, maar is ook voor de jongere niet motiverend en kan zelfs leiden tot depressiviteit. Daarom is Jong Talent voor deze groep heel geschikt; als je van tevóren kijkt naar welke opleiding er bij je kwaliteiten past, kun je die wisselingen en uitval voorkomen.

Ik hoop echt dat er meer naar talenten gekeken gaat worden, dat daar de focus komt te liggen. Mijn droom is dat er op iedere instantie, school of instelling iemand aanwezig is die vanuit een positieve gedachte naar het kind kijkt en hem niet alleen maar langs de liniaal legt. Er is méér dan meten is weten. Méér dan goed lezen, schrijven en rekenen. Dat is ook de missie van het spel. Er wordt nu eens niet naar je zwakke plekken gekeken, maar naar wat je kwaliteiten zijn. Je ziet kinderen opbloeien, vrolijk worden. Op school ontdek je vanzelf wel of je goed bent in Frans of in Duits, maar het is toch veel interessanter om te weten of je doorzettingsvermogen hebt? Dat je je angsten overwint en weet wannéér je ergens last van krijgt en wát je er aan kunt doen. Daardoor leer je te vertrouwen op je innerlijke kracht. Als je als jongere je talenten al kent, kun je daar je leven lang lol van hebben.' <<

Interview: Elvera van 't Klooster

Uit: www.bewustzijnmagazine.nl | nr. 14 maart/april 2011

Het spel

Bij het eerste bord, in de vorm van een nautiluschelp, zoeken de jongeren zelf hun talenten uit. Vervolgens kiezen ze twee personen uit die in hun leven belangrijk zijn, de helpers. Daarna gaat het kind samen met de coach bekijken welke gebieden in zijn leven extra aandacht nodig hebben. Dit wordt gedaan aan de hand van groeikaartjes, themakaartjes en locatiekaartjes. Welk talent kan je helpen de situatie in balans te brengen? De volgende sessie wordt gespeeld met het tweede bord dat de vorm van een piramide heeft. Deze staat voor de piramide van Maslow, met vier verschillende lagen. Daarin zie je de ontwikkeling van het kind terug. De eerste, onderste laag gaat over de basisbehoefte. Daarna volgt het verstand, vervolgens het gevoel en in de top van de piramide vind je de droomwens. Wat zijn iemands kwaliteiten en wat is zijn missie? Ofkje: 'Het mooie is dat je na vier sessies klaar bent, al nodig ik soms kinderen uit om na een jaar terug te komen. Je reis kan veranderen door dingen die in je leven gebeuren en dan kan het spel een handvat bieden om samen met het kind de dingen opnieuw in perspectief te zetten.'

Meer weten?

Het spel kan alleen gedaan worden bij een daarvoor opgeleide coach. Het is dus niet te koop. In maart 2011 start een nieuwe opleiding voor Jong Talentencoach. De coaches hebben verschillende achtergronden; van orthopedagoog, psycholoog, psycholoog, speltherapeut tot basisschoolleraar, mentor of vertrouwenspersoon. Op dit moment zijn er tien Jong Talentcoaches, verspreid over Nederland.

Kijk voor meer info op www.kindertalentenspel.nl of www.jongtalentenspel.nl.